

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: En langsigtet fredspolitik : Arbejdsprogram

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1981

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 4

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

Kr. 19813

EN LANGSIGTET

FREDSPOLITIK

KRISTELIGT FOLKEPARTI 1981 Arbejdsprogram

I Kristeligt Folkepartis principprogram siges i afsnittet »Fred og retfærdighed«:

Guds kærlighedsvilje tilsiger os at basere det menneskelige fællesskab på fred og retfærdighed. Imellem racer, køn, generationer, politiske systemer og befolkningsgrupper må der skabes et dybt værdi- og interessefællesskab. Konflikter kan ikke undgås, men de må løses på en sådan måde, at det muliggør en fremtid for de implicerede parter.

Kristeligt Folkeparti er af den overbevisning, at vold som regel ikke løser, men forværrer menneskers problemer — både på det personlige, folkelige og mellemfolkelige plan.

En realistisk vurdering af forholdene i verden viser os en splittet menneskehed, hvor mange er undertrykte og nødlidende, mens andre kæmper for at forøge egen magt og velstand.

Men det er også sandt, at der aldrig tidligere i menneskehedens historie har været så stærke kræfter i gang som nu for at tilvejebringe retfærdighed, fred, udvikling og samarbejde mellem alle jordens folk.

Arbejdsprogrammerne »Forsvars- og sikkerhedspolitik« og »Udviklingspolitik« behandler nogle aktuelle problemer på disse områder og anviser løsninger for de nærmeste år. Som angivet i titlen »En langsigtet fredspolitik« retter vi i dette arbejdsprogram blikket længere ud i fremtiden mod nogle fjerne mål.

Vi erkender, at disse mål først vil kunne nås efter umådeligt store verdenspolitiske ændringer, men vi føler os forpligtet til at beskrive målene og pege på nogle veje, som man kan begynde at gå ad allerede nu.

TIL

fred
samarbejde
retfærdighed

GENNEM

forhandling
opdragelse
arbejde

FRA

vold
undertrykkelse
uretfærdighed

De fjerne mål

Et kristent menneskesyn tillægger det enkelte menneske afgørende betydning ved at tildele det både ansvar og rettigheder. Menneskeværdet og individets ukrænkelighed skal være fundamentale principper i menneskers samvær.

Målet er et verdenssamfund, som anerkender og sikrer ethvert folks og ethvert menneskes ret til at leve i fred inden for rammerne af en international retsorden.

Enhver nation må sikre sine borgere en menneskeværdig tilværelse med ansvar for egne handlinger og med ret til at leve, fra man er undfanget, til man når en naturlig død.

Verdenssamfundet må forhindre, at det enkelte menneske på grund af krige eller terrorhandling selv må bøde med livet eller se sig nødsaget til at fratage andre mennesker livet.

På grund af menneskets egenkærlige natur må ethvert samfund — også det globale — have en øvrighed. Kristeligt Folkeparti ønsker de enkelte landes eget styre bevaret, men målet må være, at lige som den enkelte dansker kan leve ubevæbnet i tillid til landets øvrighed, skal landene efterhånden kunne lade de nationale militærstyrker afløse af FN-styrker, som garanterer de enkelte landes sikkerhed. Derved vil størstedelen af de umådelige mængder arbejdskraft og materiel, som bruges i rustningskapløbet kunne bruges til direkte gavn for mennesker.

Målet er fjært, og vi når det måske aldrig, men det fritager os ikke for pligten til at arbejde os hen imod det.

Hvor langt er vi kommet?

I store dele af verden er vi kommet så langt i udviklingen af fred og retfærdighed, at interessekonflikter mellem enkeltpersoner, familier, byer og landsdele kun yderst sjældent fører til voldsanvendelse, men løses ved forhandling og evt. pådømmelse ved domstole.

I nogle dele af verden findes grupper af lande, f.eks. de nordiske, som i århundreder trods interesse modsætninger har levet fredeligt sammen. I dag ville en krig mellem Sverige og Danmark være utænkelig. Et lignende forhold er under udvikling i Europa, hvor en fast ordning med løsning af konflikter gennem forhandling er inden for rækkevidde for hele Vesteuropa.

Hele den tekniske udvikling med en udpræget specialisering af produktionen og de stærkt forøgede kommunikationsmuligheder har gjort den gensidige afhængighed mellem nationerne større og overbevist stadig større befolkningsgrupper om, at fredeligt samarbejde er en fordel for alle.

På den anden side har den videnskabelige og tekniske udvikling resulteret i en voldsom produktion af masseødelæggelsesvåben. Den gensidige frygt har fået de rige lande til at bruge mange gange flere ressourcer på oprustningen end på u-landshjælp — en adfærd, som ud fra et kristent synspunkt er forkastelig. Lige så katastrofalt er det, at mange fattige lande bruger en stor del af nationalproduktet på oprustning, mens indbyggerne dør af sult.

I 1977 var verdens samlede
militærudgifter
366 mia. \$

Til undervisning
brugtes i 1977
415 mia. \$

Til sundhedsformål (1977):
262 mia. \$

I 1980 nåede
militærudgifterne op på
ca. 450 mia. \$

I 1977 blev der i alt ydet 21 mia. \$
i u-landshjælp

Tanken om overflytning af ansvaret for de enkelte landes sikkerhed til FN-styrker mødes endnu med megen skepsis, men ønsket om en verdensfred er stærkt hos de fleste, og deri må arbejdet for freden tage sit udgangspunkt.

Et vigtigt redskab til arbejdet for en fredelig verden er erklæringen om menneskerettighederne, som — selv om den ofte fortolkes forskelligt — dog også er anerkendt af de ikke-kristne ideologier næsten overalt i verden.

NOGLE VEJE AT GÅ

a) opdrage til at undgå vold

Mennesker kan i et vist omfang påvirkes af omgivelserne. Især for børn og unge bestemmer påvirkninger udefra, hvilke egenskaber i dem, der udvikles. Den opdragelse og undervisning, som foregår i hjem og skole og på institutioner af forskellig art samt gennem massemedierne, er med til at skabe holdninger vedrørende den enkeltes forhold til andre.

Kristeligt Folkeparti mener, at spørgsmål om menneskerettigheder, ansvar, vold og aggressioner, mellem-menneskelige forhold, regler for samvær o.l. bør indgå som et naturligt led i den daglige undervisning og opdragelse — også gennem massemedierne, så at mennesker påvirkes til at undgå mobning, hærværk og aggressioner, men oplæres i at løse problemer uden selv at bruge vold eller presse andre til det.

Selv om det pluralistiske samfund tolererer og respekterer forskellige livsopfattelser, anerkender de fleste mennesker stabile værdier som godhed, venlighed, kærlighed og hjælpsomhed. Kristeligt Folkeparti vil samarbejde med alle om at gøre disse begreber til virkelighed.

b) styrke familielivet

Et miljø, hvor man føler sig tryk, gør mennesker mere fredelige. En forudsætning for tryk er et nært kendskab til de mennesker, man skal dele hverdagen med. Dette opnås bedst i et stabilt familieliv.

Lige som Kristeligt Folkeparti altid søger at gøre danske love familievenlige, vil vi undersøge, hvordan u-landsbistanden virker på familielivet i u-landene. Projekter, der virker familieopløsende, skal ændres. De tekniske kriterier for vurdering af u-landsbistanden må underordnes de menneskelige kriterier, så menneskene kan være trygge ved udviklingen.

c) nedvurdere selvtægt

Massemedierne må ikke med deres stærke virkemidler give et falsk billede af virkeligheden ved at forherlige vold og slå de stærkes magt fast. Det må ikke fremstilles som noget naturligt, at grupper tager sig selv til rette på andres bekostning og ordner sagerne på trods af lovlige myndigheder. Kristeligt Folkeparti finder det nødvendigt at drage massemedierne til ansvar og pålægge dem at afsløre selvtægtens skadevirkninger.

d) opbygge folkets eksistensvilje

Et folk kan bestå så længe, det ønsker at bevare sin kulturelle identitet. Eksistensviljen må ikke blot knyttes til det militære værn, men må omfatte folkets kulturelle arv. Historien viser, at et folk kan eksistere på trods af militære nederlag, besættelser og forfølgelser, hvis det vurderer sin egenart tilstrækkeligt højt. Derfor må historie- og modersmålsundervisningen forbedres og forståelsen for begrebet fædrelandskærlighed fremmes.

Som et led i opbygningen af folkets eksistensvilje skal der undervises i, hvordan man åndeligt og materielt modsætter sig en eventuel besættelsesmagts overgreb på demokrati og andre menneskerettigheder. Opøvelse i at kunne klare sig med lidt og træning i periodevis at leve under primitive forhold bør fremmes, så trusler om materielle afsvan (f.eks. leveringsstop for olie) ikke vil kunne skræmme folket til at slippe de politiske idealer.

e) dele jordens goder

Det er en kendsgerning, at de store forskelle i levestandard m.v. mellem verdens lande er en af de alvorligste farer for, at konflikter kan opstå. Kristeligt Folkeparti kan ikke acceptere, at få lever i overflod, medens andre lever på sultegrænsen eller derunder. Det kan ikke forventes, at mennesker, der lever i stor nød, skal have kræfter til at arbejde for fred og retfærdighed i verden. Derfor må nøden afhjælpes som et første skridt til at opnå større gensidig respekt nationer og mennesker imellem.

f) åbne grænserne

Historien har vist os, at hvor landegrænser åbnes, og større samkvem udvikles, opstår der større gensidig forståelse. Herved fremmes muligheden for at løse eventuelle uoverensstemmelser gennem forhandlinger. Kristeligt Folkeparti vil arbejde for at fjerne de skranker, som spærrer for kommunikationen. Vi ønsker, at både mennesker og oplysninger frit skal kunne passere enhver grænse.

g) styrke FN

Selv om de senere år har vist, at der er meget store uoverensstemmelser mellem parterne i FN, må ingen muligheder forspildes for at styrke FN's muligheder for at udvikle et rets- og forhandlingssystem på verdensplan. Den hidtidige anvendelse af FN styrker rundt om i verden har vist, at det ofte er muligt at standse eller begrænse åbne konflikter uden anvendelse af våbenmagt. De hidtidige erfaringer lader formode, at det på langt sigt må være muligt at oprette et korps af erfarne forhandlere og problemløsere, som kan sættes ind overalt, hvor konflikter opstår, så vi ad denne vej kan komme en fredelig verden nærmere.

h) bilægge konflikter

Hvor konflikter har ført til væbnet kamp, vil Kristeligt Folkeparti arbejde for, at følgende fredsskabende procedure gennemføres:

- 1) Aftale om våbenvile tilstræbes.
- 2) FN-fredsstyrker tilbydes til at sikre våbenhvilen.
- 3) Alle implicerede parter tilskyndes til forhandlinger om deres fremtidige nationale status og styreform.
- 4) Forhandlingsresultatet stadfæstes, og der etableres et derpå baseret folkestyre.
- 5) Det hidtidige stridsområde afmilitariseres ved borttrækning af alle guerillaer og tropper fra området.

i) drive international upolitisk fredsforskning

At oprette og styre et fredsforskningsinstitut er ingen let sag. De hidtidige forsøg herpå er enten endt i politiserende institutioner eller er blevet opgivet på grund af uenighed mellem politikerne om deres berettigelse, økonomi m.v. Men skal vi opnå større viden om, hvorfor konflikter opstår, og opnå bedre muligheder for at hindre dem i at udvikle sig til voldshandlinger, er det afgørende nødvendigt at studere disse forhold grundigt. Kristeligt Folkeparti går ind for, at der ydes en betydelig indsats på dette område såvel nationalt som internationalt.

j) forbyde våbenhandel og -produktion

Som led i en verdensomspændende afrustning bør der gennem FN etableres aftaler alle nationer imellem om forbud mod både national og privat våbenproduktion og -handel og/eller foræring af våben til grupper eller nationer.

k) arbejde for nedrustning

Selv om magtbalancen hidtil har forskånet os for en tredje verdenskrig, er det meget risikabelt at holde den på et stadigt stigende niveau. I teorien arbejder alle parter i FN for en almindelig og fuldstændig nedrustning. I stedet for at stirre os blinde på dette måls fjernhed ønsker Kristeligt Folkeparti at medvirke til nedtrapning af terrorbalancen, hvor der er mulighed for det. Vi vil stadig søge at påvirke de siddende regeringer til at forholde sig positivt i de nedrustningsforhandlinger, hvor Danmark selv er med, og at påvirke de lande, vi har indflydelse på, til at medvirke aktivt til at gennemføre konstruktive løsninger til fremme af nedrustning.

DET INDENRIGSPOLITISKE GRUNDLAG FOR UDENRIGSPOLITIK

Kristeligt Folkeparti tilstræber en konsekvent sammenhæng mellem udenrigs- og indenrigspolitiken, så de begge udføres i lyset af den kristne etik.

Dette forudsætter:

- 1) at vi fører en virkelig ansvarlig og solidarisk økonomisk politik, der ikke lefler for vor krævementalitet, men som medvirker til en forøgelse af udviklingshjælpen gennem en verdensomspændende økonomisk omprioritering til opfyldelse af de elementære behov for alle mennesker, før yderligere luksusbehov opfyldes for de få.
- 2) at vi indenrigspolitisk fører en så ansvarlig politik, at ingen kan miste tillid til vor udenrigspolitiske vilje til at bekæmpe alle former for urimelig forskelsbehandling.
- 3) at vi indenrigspolitisk tilstræber en sådan retfærdighed og fred i vort indbyrdes forhold som danske, at vi primært bliver hverken venstre- eller højreorienterede, men retfærdigs- og fremtidsorienterede, så det uvægerligt vil afføde en tilsvarende inspiration i vor udenrigspolitik.

Vedtaget af hovedbestyrelsen 30. november 1980

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk